

Недригайлівці
Сумського НАУ
згуртовуються

стор. 5

Зустрічайте:
це – ми!

стор. 8

СНАУ на
конкурсі
STUDDANCE

стор. 8

розвиток

Питання села в центрі уваги

29 листопада 2013 року в Сумській області перебувала делегація керівного складу Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад України.

Розпочалася зустріч на урочистій ноті в Роменському районі поблизу села Пустовийтівка на трасі Київ-Суми, поблизу встановленого Державного прапора, після чого учасники ознайомилися з роботою Пустовийтівської сільської ради Роменського району та обговорили проблеми в питанні землекористування.

А далі – переїзд до Сумського національного аграрного університету і обширна програма заходів. Так, в Центрі розвитку сільських територій Сумського НАУ учасники зустрілися з керівництвом Сумського НАУ, керівництвом обласної ради, обласної державної адміністрації, сільськими, селищними головами Сумського району та головами регіональних відділень Лебединського, Білопільського та Путивльського районів.

Учасниками заходу стали Микола Фурсенко – голова Всеукраїнської Асоціації сільських та селищних рад; Вадим Івченко – виконавчий директор Всеукраїнської Асоціації сільських та селищних рад; Геннадій Михайленко – голова Сумської обласної ради; Сергій Слизький – заступник голови Сумської ОДА; Володимир Ладика – ректор СНАУ; Надія Масалітіна –

голова Сумського відділення ВАСР; Віктор Серік, голова Роменської райдержадміністрації; Сергій Хороцький – голова Роменської райдержадміністрації.

На початку засідання з інформаційною доповіддю виступив Микола Фурсенко, голова Всеукраїнської Асоціації сільських та селищних рад. З італьними словами до учасників зібрання звернувся голова Сумської обласної ради Геннадій Михайленко та заступник голови Сумської ОДА Сергій Слизький.

Під час засідання відбулося жваве обговорення наболілих питань функціонування сільських територій.

Кульмінацією засідання стало підписання угоди про співпрацю між Сумським національним аграрним університетом, Асоціацією товаровиробників та переробників Сумщини та Сумським обласним відділенням Всеукраїнської Асоціації сільських та селищних рад. Угода була підписана ректором СНАУ Володимиром Ладиком, гендиректором асоціації Юлією Назаренко та головою Сумського відділення ВАСР Надією Масалітіною.

Учасники зібрання також взяли участь у відкритті інженерного центру Сумського НАУ, після чого відбувся переїзд делегації до Коровинської селищної ради та знайомство з її роботою.

Олена Мовчан

ювілей

Миколі Дмитровичу Коржу - 80!

Кафедра «Трактори та сільськогосподарські машини» щиро вітає КОРЖА МИКОЛУ ДМИТРОВИЧА з нагоди 80-річчя від дня народження! Земний уклін Вам за натхненну працю, за Ваше вміння долати життєві труднощі, за Ваше причастя мудрості й добра! Нехай дорога життя завжди благословляється для Вас добром та людською шанобою. Дякуємо Вам.

КОРЖ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ народився 7 грудня 1933 року в м. Лебедині Сумської області.

В 1951 році закінчив школу, а в 1957 році – Харківський авіаційний інститут, факультет двигунобудування.

В 1957 – 61 роках працював інженером – конструктором в дослідно – конструкторському бюро м. Перм.

інновації

Який механік не мріє про «John Deere»?

29 листопада 2013 року на інженерно-технологічному факультеті Сумського національного аграрного університету була відкрита інженерна школа.

Метою її створення є покращання базової інженерної підготовки студентів, слухачів ПТУ, робітників АПК при використанні інтенсивних технологій обробки ґрунту для вирощування сільськогосподарських культур.

Таким чином, основними завданнями, які покликані вирішувати інженерна школа, є підвищення якості практичної підготовки студентів;

отримання робітничих професій (водії категорії «В», «С»; оператор котельні, слюсар-електрик по ремонту електроустаткування; електромонтер з ремонту та обслуговування устаткування; слюсар по ремонту і обслуговуванню с.-г. техніки; фермер; оператор машинного доїння; оператор тваринницьких ферм та комплексів; електрогазозварник); підвищення кваліфікації фахівців агропромислового комплексу; проведення короткострокових навчальних курсів з учнями профтехучилищ та технікумів; проведення «Дня поля»; співпраця з центром зайнятості по навчанню, підвищенню кваліфікації та перепідготовці кадрів для АПК; організація Днів кар'єри, дискусійних круглих столів тощо.

Серед очікуваних результатів – повна адаптація випускників СНАУ до умов виробництва, підвищення продуктивності праці та економічної ефективності сільськогосподарського виробництва, а також популяризація інженерної аграрної освіти та підвищення рейтингу Сумського НАУ.

Безумовно, цьому сприятиме навчання наших студентів на кращих зразках світової техніки, у тому числі й «John Deere». Все це стало можливим завдяки підписанню у сер-

пня 2013 року договору про співпрацю між Сумським національним аграрним університетом та ТОВ «Юпітер 9», яке є офіційним представником в Україні всесвітньо відомого виробника сільськогосподарської техніки «John Deere». В урочистій обстановці на виставці «Агро-Сумщина - 2013» його підписали ректор СНАУ Володимир Ладика та генеральний директор ТОВ «Юпітер - 9» Борис Сапожков. Згідно з цією угодою, студенти інженерно-технологічного факультету СНАУ отримують можливість проходження практики у ТОВ «Юпітер 9»; також згідно з угодою університет має можливість користуватися технікою підприємства у процесі навчання студентів.

Цього дня сторони також підписали угоду про подальше співробітництво. І, як зазначив студентський декан ІПФ Ігор Котляревський, який був на закордонній практиці, сьогодні в СНАУ техніка не гірша, тож він просто таки заздрить студентам, які мають тепер унікальну можливість на ній навчатися, за що й висловив від імені всіх студентів інженерно-технологічного факультету щире вдячність керівництву університету та компанії ТОВ «Юпітер - 9».

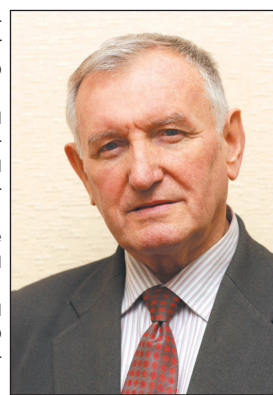
Олена Мовчан

В 1961 – 1980 роках – старший викладач, доцент Пермського політехнічного інституту.

В 1972 році після закінчення заочної аспірантури захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук.

В 1974 році одержав вчене звання доцента кафедри авіаційних двигунів ППІ.

З 1981 року і по теперішній час – доцент Сумського національного аграрного університету.

Довжик М.Я., к.т.н., доцент, завідувач кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини»:

Микола Дмитрович – висококваліфікований, об'єктивний, в міру принциповий, доброзичливий викладач, а ще дуже талановита особистість. Його високий рівень інтелекту, загальна та професійна культура, громадська активність, гуманне ставлення до студентів, притаманна енергія, людяність, відданість справі є гідним прикладом для тих, хто працює поруч з ним. Господар в домі,

закінчення на стор. 4

Не забудьте у грудні привітати своїх колег з ювілеєм!

1 грудня – **Була Людмила Валер'янівна**, доцент кафедри спеціальної зоотехнії;
5 грудня – **Закоморна Ніна Іванівна**, доцент кафедри фінансів; **Канівець Олена Миколаївна**, асистент кафедри землевпорядкування та кадастру; **Безверха Олена Вікторівна**, завідувач відділу бібліотеки; **Шпетна Любов Миколаївна**, завідувач архіву;

6 грудня – **Кравченко Любов Олексіївна**, завідувач відділу бібліотеки;

7 грудня – **Корж Микола Дмитрович**, доцент кафедри тракторів та с.-г. машин;

8 грудня – **Матлаш Ніна Миколаївна**, старший диспетчер факультету;

9 грудня – **Гапон Тетяна Юріївна**, старший лаборант кафедри технології молока і м'яса;

16 грудня – **Муштай Валентина Анатоліївна**, доцент кафедри статистики, АГД та маркетингу;

17 грудня – **Макушенко Людмила Васиївна**, прибиральниця навчального корпусу №2;

18 грудня – **Беньковська Оксана Дмитрівна**, прибиральниця гуртожитку №1;

19 грудня – **Турчина Світлана Григорівна**, доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції;

22 грудня – **Дубовик Володимир Іванович**, доцент кафедри біотехнології та фітофармакології;

26 грудня – **Скиба Юлія Анатоліївна**, диспетчер факультету;

27 грудня – **Касяненко Оксана Іванівна**, доцент кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва;

29 грудня – **Бандур Лідія Михайлівна**, прибиральниця корпусу КГХ;

30 грудня – **Ликова Тетяна Іванівна**, сторож навчального корпусу №4.

Вітаємо наших шановних ювілярів, а також всіх співробітників СНАУ, хто святкує свій день народження у грудні, бажаємо їм міцного здоров'я, бадьорості, успіхів та сонячного настрою!

газета

Вісник

Сумського національного аграрного університету

заснована у 1991 році.

Мова видання - українська.

Реєстраційне свідоцтво

СМ №376/35-пр

від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Л.Самсоненко

Комп'ютерний набір: О.Мовчан

Верстка: С.Чернойван

м.Суми, вул.Кірова 160 каб.

221 головний корпус

http://www.sau.sumy.ua

Газету набрано і зверстано в

інформаційно-видавничому

центрі СНАУ

Тираж - 1000 примірників.

рідне село

Поглиблення співпраці з сільрадами

Наш університет активно реалізує стратегічну ініціативу Мінгосполітики України «Рідне село». В основі цього загальнодержавного проекту є всебічне покращення життя в сільській місцевості та підвищення доходів мешканців сільських територій. Виходячи з цього, фахівці університету вже тривалий час займаються інформаційно-консультаційною роботою шляхом проведення тематичних навчань, круглих столів, семінарів, сприяють у розробці програм розвитку сільських рад та бізнес-планів новостворених сіль-

ськогосподарських кооперативів. Проте, це лише частина того, чим може бути корисний університет для сільських громад. Більше можна досягти, долучивши до реалізації цього проекту молодь, яка навчається в університеті та коледжах.

Тож 28 листопада 2013 року відбулася загальноуніверситетська нарада, присвячена практичним заходам з реалізації на Сумщині стратегічної ініціативи «Рідне село» на період до 2015 року. Захід відвідали декани факультетів, координатори студентських груп, відповідальні за райони викладачі, які налаштовані співпрацювати з сільськими та селищними радами. На початку наради свої побажання щодо співпраці з сільськими радами висловив ректор СНАУ Володимир Ладика, який одночасно є головою постійної комісії Сумської обласної ради з питань агропромислового комплексу та соціального розвитку села та безпосередньо опікується проблемами села. У свою чергу, Центр роз-

міжнародне співробітництво

Переймаємо досвід німецьких колег

Валерію Миколайовичу, що було найцікавішим для Вас як для проректора з навчальної роботи?

Під час візиту ми отримали інформацію про те, що на сьогодні у цій вищій школі навчається 6 тис. студентів, працює 137 професорів, функціонує 7 факультетів, здійснюють підготовку за 25 навчальними програмами. На сьогодні навчається 290 іноземців.

Нас цікавили такі питання, як подальший розвиток співпраці щодо спільної програми «Аграрний менеджмент». Наші німецькі колеги повідомили, що для того, щоб готувати фахівців у відповідності до вимог виробництва, вони весь час проводять консультації з підприємствами – замовниками спеціалістів, тим самим намагаються задовольнити їх потреби саме у таких фахівцях, які їм потрібні. Тим самим вони дещо по-іншому організують підготовку – не за стандартами освіти, як це робиться в Україні, а відповідно до кваліфікаційних вимог, які висувають товаровиробники.

Навчальні плани складаються таким чином, що 5 семестрів студенти вивчають однакову програму, а 2 семестри – це якраз той термін, коли вивчають спеціальні програми, які пов'язані з фахом, і конкретно з певним підприємством.

Кожен навчальний план включає в себе не менше 20% економічних дисциплін, тому що сьогодні вважається, що треба не тільки знати технологію, найголовніше – проводити всі виробничі процеси так, щоб вони були не затратними та економічно вигідними, тому технологи повинні обов'язково вивчати економіку і прораховувати всі операції на виробництві з точки зору їх рентабельності.

Що стосується студентів, то для них важливо те, що університет визначив для себе квоту прийому – не менше 350 студентів на рік. Обирають вони ці 350 чоловік з претендентів, яких налічується в межах 1400 чоловік, тобто конкурс 4 особи на місце. Найголовніше – це не тільки

У період з 13 по 15 листопада 2013 року делегація Сумського національного аграрного університету у складі проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерія Жмайлова, проректора з наукової роботи та економічних питань Олександра Маслака, декана факультету агротехнологій та природокористування Ігоря Коваленка, декана інженерно-технологічного факультету Михайла Довжика, заступника проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Анатолія Розуменка, начальника НТП Олексія Підлісного та завідувача віварію Андрія Мухи відвідала університет-партнер в Німеччині - вищу школу Вайєнштефан.

Інформацією про результати перебування нашої делегації, нові ідеї та надбання з редакцією поділився **Валерій Миколайович Жмайлов**.

ки знання абітурієнтів, а ще й їх мотивація: чому саме молода людина хоче отримати таку освіту, яке в неї бачення подальшої роботи в сільському господарстві.

В університеті започаткована і сьогодні функціонує дуальна система навчання, яка передбачає поєднання роботи на виробництві і навчання в умовах виробництва.

Будь ласка, детальніше про це.

Сама ідея цього з'явилася з вивчення історичного досвіду: в Німеччині існує така традиція – для того, щоб стати добрим майстром, треба 7 років навчатися у майстра. Відповідно до цієї традиції, велика кількість випускників шкіл йдуть одразу працювати до майстра, у якого здобувають практичні навички.

Але на якомусь етапі людина починає задумуватися про документи про освіту, які б могли підтвердити рівень фахівця.

Тому ця ідея підготовки фахівця у майстра була основною при започаткуванні дуального навчання. Спершу це було на рівні професійної освіти, тобто пропонували вчитися тим, хто працює і здобуває певні фахові навички. Також було досліджено й встановлено, що є певна частина молоді, яка добре працює, але не має здібностей до навчання. Їм важко сприймати чисту теорію, не побачивши це все на практиці. Тому для такої молоді, яка дійсно краще сприймає те, що вже раніше практично побачила, дуальна система навчання стала запорукою засвоєння теоретичної програми.

Реалізація почалася з того, що розробили індивідуальні програми для таких студентів, визначилися з навчальними підприємствами, головна умова – наявність фахівця, який має відповідну освіту і великий досвід практичної роботи. Тоді ця людина навчатиме студента за дуальною системою.

Дуальна система нескладна. Вона передбачає, що раз на тиждень студент отримує консультації в університеті, вивчає теоретичні питання, а потім на підприємстві закріплює на практиці отримані знання.

Що стосується дуальної системи на рівні бакалавра: вона була започаткована, реалізація велася таким чином, що ті, хто бажав вчитися дуально, мають можливість під час канікул та практик працювати на тих підприємствах, які вони

обрали з огляду на здобуття досвіду. Наприклад, ми зустрічалися зі студентами, які є вихідцями з родин фермерів, але пішли на дуальну систему свідомо, для того, щоб працювати у великих господарствах, де краща техніка, вищі результати роботи, і, відповідно, отримати досвід, щоб потім запровадити його у власному підприємстві. Вони також мають індивідуальний план навчання.

А стосовно написання студентами наукових робіт? Існують якісь відмінності, і якщо так, то у чому вони, перш за все, полягають?

Так, нас цікавили також магістерські роботи, ми отримали перелік

проблеми.

Ще таке запозичене нами нововведення: у цьому році ми будемо проводити письмовий екзамен. Варто зазначити, що у Німеччині це основна форма проведення екзамену, інших форм там взагалі не існує.

Також ми вивчали досвід запровадження системи Moodle. Там поставлена конкретна задача: до 15 березня 2014 року всі дисципліни будуть створені в середовищі Moodle, і студенти зможуть цим користуватися у формі дистанційного навчання. Ми теж працюємо у цьому напрямку, тому нам був цікавим досвід німецьких колег.

тем магістерських робіт за останні 3 роки. Цікавим є те, що роботи спрямовані на вирішення проблем окремих технологічних операцій, тобто теми не глобальні, а дуже конкретні – вплив якогось фактору на певні чинники. Така робота виконується на конкретному підприємстві, і при перевірці результатів роботи надається на рецензію у підприємство, на базі якого вона виконувалася.

Нам також було цікаво, як здійснюється читання лекцій. Лекція складається з трьох частин: коротка теорія, методика, приклад розрахунку. Потім на практичному занятті студент повинен, зібравши самостійно інформацію на підприємстві, зробити власні розрахунки.

Для нас теж важливо сьогодні, щоб студенти знали, де брати інформацію, і обраховували свої приклади. Взагалі кожна магістерська робота має ознаки наукової роботи: постановка проблематики, певна послідовність вирішення цієї

Візит не обмежився тільки перебуванням у Тріздорфі, чи не так?

Ми також відвідали виставку у Ганновері, де були представлені сучасні зразки техніки. Напрямок розвитку техніки – це, перш за все, збільшення потужності, виробничих можливостей, при цьому – зниження витрат. Вся техніка була показана у технологічних процесах. Взагалі всі, хто відвідував виставку, мали певну конкретну зацікавленість: студенти шукали місця практики й працевлаштування, виробники шукали партнерів, які хотіли б придбати їх техніку, а також підбирали собі персонал для роботи. Ті, хто хотів придбати техніку, робили порівняльний аналіз техніки різних виробників. Ми також провели переговори зі світовими лідерами машинобудування, які представлені в Україні, стосовно їх співпраці з нашим університетом.

З проректором спілкувалася

Олена Мовчан

коледжі

Спогади про бухгалтерське відділення

Нещодавно у Путивльському коледжі СНАУ відсвяткували 80-річчя бухгалтерського відділення. Тож своїми спогадами та думками з цього приводу з читачами нашої газети ділиться **Любов Іванівна Есманова**, почесний студент коледжу, кандидат економічних наук, викладач обліково-економічних дисциплін.

Я справді щаслива, що народилася у такому мальовничому місті, як Путивль. Це стародавнє місто над Сеймом відіграло важливу роль не тільки в моєму житті, а навіть в історії нашої держави.

Красу Путивля умовно можна поділити на дві частини: природну та архітектурну. Зокрема, біля Спаського собору і дещо незвичайно серед одноповерхової, майже сільської забудови привертає увагу казкова двоповерхова будівля, котра має готичні шпильці з романівською ступінчастою аркатурою, екстравагантні контрфорси, стрімкі вікна, розетки. Це мій улюблений технікум Міністерства торгівлі УРСР, який мені сподобався ще в дитячих роках. Нині - це коледж СНАУ. Хто не мріяв тут навчатися? Мабуть, усі! Технікум від усіх навчальних закладів Путивля відрізнявся високим рівнем викладання та гарним направленням студентів у всі куточки України. І коли я вступала на бухгалтерське відділення, то конкурс був 9 чоловік на одне місце. Здала іспити на «4» і «5», дуже хвилювалася, що не пройду, але, мабуть, допоміг середній шкільний бал. Про якусь корупцію у той час навіть ніхто й не думав. Боже, як я і мої батьки були воістину щасливі, коли отримали лист, що я зарахована на бухгалтерське відділення!

Мене одразу обрали комсоргом, я такі обов'язки виконувала і в школі, це була складна і дуже відповідальна на той час посада. Куратором була, як мені здавалося, а воно так і було, наймудріша й найталановитіша (на жаль, нині покійна) викладачка Євгенія Яківна Котенко - математичка. Ми її дуже й дуже поважали, вона глибоко розуміла всіх нас. Мені ніколи було навчатися, я була дуже «шустра». Брала активну участь буквально в усіх спортивних змаганнях, співала й танцювала. Співами керував баяніст Іван Петрович Крамаренко, вокально-інструментальний ансамбль, який на той час тільки входив у моду, започаткував Деметров Валерій Іванович, а хореографію вела найвродливіша жінка Леся Петрівна Вороніна.

Не можна не згадати й автора пісні про Путивль, що стала на сьогоднішній день гімном коледжу, - Бориса Івановича Голибіна. Це прекрасна талановита людина, яка керувала хором, і хор був підтягнутим, елегантним, «просунутим» у музиці, і завжди біля нього крутилися студенти.

Технікум, як і зараз коледж, з ранку до ночі був забитий студентами (секції, змагання, гуртки, художня самодіяльність тощо).

Але співи співами, танці танцями, а уроки вчити треба, ніхто з нас у той час не дозволив би собі сказати викладачу: я не вивчила чи не готова відповідати. Все!!! - не тільки стипендії не бачити, а й технікуму, тому що за тобою черга 9 чоловік, зразу прийдуть на поповнення групи.

Відвідування занять - це святе діло, ніхто навіть і уявити не міг, що можна їх пропустити.

І, як завжди, перша пара - бухгалтерський облік. Цю улюблену дисципліну викладала найталановитіша людина, професіонал своєї справи, грамотна

особистість не тільки у спеціальних дисциплінах, але й у політичних подіях, гордість бухгалтерського відділення і на сьогоднішній день, Володимир Георгійович Павлов. Він був і завжди нашим бухгалтерським відділенням, і директором технікуму (раніше). При мені він був тільки викладачем. Лекції його слухали з захопленням, я й зараз інколи підглядаю у ті доісторичні конспекти з питань: а як мене вчили по тій чи іншій темі? Володимир Георгійович - це знаменитість, він був інвалідом, ходив з двома паличками, але він не здавався, завжди тримав себе у відповідній формі, спеціально для нього на парадних сходах зробили перила. Але на, жаль, його здоров'я підкосилось і він вимушений був піти на відпочинок. І вже з 1975 року викладала у мене бухгалтерський облік не нижчий професіонал, грамотна особистість з великої букви Ельвіна Федорівна Колесниченко. Її ділові якості, надзвичайний професіоналізм, гідну поведінку та аристократичну манеру вдягати наслідували всі студенти. Це дійсно був еталон для нас.

Директором технікуму був Петро Гаврилович Бірюков, вимогливий та суворий, мастер своєї справи, ретельно слідував за технікумом та дисципліною в ньому.

Завучем був Володимир Ілліч Усов, інтелігентна людина, оригінальний у спілкуванні, цінували його студенти та викладачі за його освіченість.

Не можна не згадати своїх суворих, з феноменально високим рівнем викладання, але по правді добрих викладачів: Надію Пантеліївну Швагер, Надію Андріївну Куксину, Анну Іванівну Хіміч, Федора Антоновича Тітова, Георгія Івановича Коржина, Прасков'ю Василівну Краснік, спеціалістів - початківців Нінель Юріївну Сороку, Ганну Петрівну і Віталія Васильовича Харламових. А також тих викладачів, які й не викладали на бухгалтерському відділенні, але студенти з великою повагою дивились на них та брали приклад, це: Леонтій Миколайович Галайда, його дружина Любов Іванівна та Ніна Іванівна Грибоєдова, діти яких унаслідували добру традицію батьків і зараз працюють викладачами у коледжі. Це Ольга Леонтіївна Борисенко (Галайда) та Алла Миколаївна Полозова (Грибоєдова).

І, нарешті, найцікавіше - це виробничі практики. Направили нас аж у Севастополь у вели-

чезний торг, дуже далеко від Путивля, батьків та друзів. Інструктаж буй найсуворішим, не дай Боже заплямувати імідж коледжу. Наші студенти в Криму були дуже затребуваними. Усі товари рознавіці торгували на лотках різними овочами та фруктами, ну а ми, бухгалтери, в основному проводили інвентаризації в магазинах, на складах, і особливо у наших товарознавців. Цього нас гарно навчили в технікумі, і ми це вдало робили. Але, коли проводили інвентаризацію у магазині або на складі, нам в інвентаризаційну комісію включали й бухгалтера торгу, а своїх товарознавців чомусь інвентаризували самостійно, а деколи й нас ставили на лотки торгувати. Добре як добре, а більш всього результат інвентаризації показував надлишки. А надлишки, як нас учили, - це гірше, ніж нестача. Проте, такий кінцевий результат! Що робити? Як не зіпсувати репутацію технікуму? Але студенти народ мудрий, вміли усе зрозуміти.

Жили ми (8 дівчат) на приватній квартирі. Одного разу повертаюся додому після 23.00 години, літо, узбережжя Чорного моря, кораблі, теплоходи, музика. Ну як можна прийти додому своєчасно? Проводжає мене моряк, а тут біля хвіртки, - керівник виробничої практики Дмитро Федорович Сотніков: «Любочко, і де це Ви були? На Канарах? Завтра вранці зби-

раєте речі, і йдемо купувати білет додому!» Все в мене опустилося, де й ділася любов!... У руках у мене був повнісінький паперовий рудий пакет з цукерками «Червоний мак». Зайшли до кімнати, а жодної зі студенток ще не було вдома. Що робити? Це катастрофа! Десь до першої години ночі зібралися всі. Чого тільки нам не було, як тільки нас не виховував Дмитро Федорович! Ми й плакали, й просили пробачення, але пощади нам не було. Але все це розумієш з роками, все він говорив правильно. Дмитро Федорович був дуже гарною, діловою особистістю, з гумором. Бачить, що дівчата плачуть всерйоз, дійсно зрозуміли свою провину, що для нас це трагедія. Все швидко перевернуло на жарт та стали пити чай з цукерками «Червоний мак». І, коли він побажав, що ми вже спокійні, сміємося, побажав спокійної ночі і пішов. Довго, навіть кожного день він нас перевіряв, але ми вже зрозуміли, виправилися й поверталися додому своєчасно.

Дружина Дмитра Федоровича також працювала в коледжі, викладала фізкультуру. Дуже була приваблива і вродлива, віртуоз своєї справи.

Коли ми повернулися з виробничої практики, викладачі нас не впізнавали. Ми подорослішали, засмагли, набули практичних вмінь та навичок. Приїхали в модних нарядах, мали за що купувати. Ой, як приємно все це згадувати!

Я розповіла тільки маленьку частинку своїх студентських років. Про життя в технікумі можна розповідати годинами. Все тепліше й тепліше згадуються роки навчання.

Не залишила я технікум і після його закінчення. У 1991 році прийшла на посаду викладача обліково-економічних дисциплін. Ось уже 22 роки передаю досвід своїх викладачів підрослому поколінню, навчаю їх так, як учили мене.

За 80 років функціонування бухгалтерського відділення, безумовно, започаткувало глибокі традиції майбутнього, поєднало їх з вимогами сучасності й зайняло цілком певну нішу в галузі аграрної освіти не лише нашого міста та області, але й держави в цілому. Все це стало можливим завдяки колективу професіоналів, які працюють на бухгалтерському відділенні.

Студентам бухгалтерського відділення надано можливість за час навчання, крім основної спеціальності, оволодіти додатково робітничими професіями, отримувати водійські права тощо.

Матеріально-технічна база бухгалтерського відділення відповідає вимогам сьогодення. Кабінети та лабораторії оснащені сучасними технічними засобами навчання, методично-довідковою літературою. Виробничу практику студенти проходять у передових господарствах області.

На відділенні налагоджена система студентського самоврядування, що дає змогу зробити навчально-виховний процес більш усвідомленим, розбудити активність студентів, сформувати в них навички громадської роботи.

Підготовку висококваліфікованих фахівців забезпечує якісний викладацький склад, який сьогодні працює над удосконаленням форм і методів своєї роботи, над пошуком шляхів подальшого підвищення рівня підготовки спеціалістів для сільського господарства України.

Викладачі відділення в своїй роботі чітко дотримуються педагогічних норм і методів в організації навчально-виховної діяльності, виявляючи при цьому активність, індивідуальний підхід до кожної людини, повагу до студентів і батьків, принципівості та професіоналізм.

Навчання на відділенні надає можливість молодим людям отримати якісну сучасну освіту і зробити впевнений крок у майбутнє.

Найголовнішим є те, що випускники відділення є конкурентоспроможними на ринку праці, про що свідчить рівень їх працевлаштування. І нещодавно, на урочистостях з нагоди 80-річчя бухгалтерського відділення, нашої випускниці - головному бухгалтеру СНАУ Валентині Олексіївні Андрієнко було присвоєно звання «Почесний студент коледжу».

Наші випускники - це творці майбутнього країни. Вони є авторитетом, славою і гордістю коледжу, займають високі посади, працюють керівниками підприємств та організацій, крупних фірм, відкрили власні справи.

Любов Есманова

традиції

Алея «Сакури» на честь ветеранів Університету

Ці слова можна прочитати на мармуровій дощечці пам'ятного кам'яного знаку висотою 1,25 м біля центрального входу на територію СНАУ. З цього місця основна пішохідна магістраль партерної частини Університету «Центральний вхід - Храм Святої Валентини» обрана тим елементом ландшафту університетського містечка, який увічнює особливе

ставлення до ветеранів Університету. Пошуки оригінального способу вшанування ветеранів університету на цій магістралі закінчилися пропозицією посадити дворянну алею привабливої деревної рослини. Весною поточного року для створення такої алеї з'явилася можливість використати декоративне дерево під назвою *Prunus serrulata*, або *Cerasus serrulata* (вишня дрібнопилчаста, або вишня японська), яку в Україні називають ще й *Rapadus serrulata* (черемха дрібнопилчаста).

Вишня японська як декоративний феномен серед квіткових рослин відома на всіх континентах Земної кулі. В садово-парковому мистецтві широко використовуються її декоративні форми під лаконічною назвою 'Zasuga' (сакура). Сакура чарує спостерігача чи перехожого під час цвітіння рясністю рожевих махрових квіток. Походженням з Японії та Кореї сакура культивується в Україні як інтродуцент. Критична межа її розповсюдження знаходиться на Сумщині. Не зважаючи на цю досить важливу обставину, слід сподіватися, що вона буде добре рости й розвиватися на території нашого Університету.

Схема посадки саджанців сакури (41 шт.) на пішохідній магістралі схвалена до посадки ректором Університету

Володимиром Ладиком в середині травня. Посадка саджанців сакури висотою майже 1,5 м, що виросли в розсаднику «Осокір» Полтавської області, відбулася 1-го жовтня у міжнародний День людей похилого віку. До речі, в цей день святкують і міжнародний День музики. Схема розміщення посадкових місць впродовж пішохідної магістралі така: 14 саджанців сакури знайшли своє місце біля головного входу в Храм Святої Валентини, 5 - впродовж навчального корпусу будівельного факультету, а 22 - у вигляді дворянної алеї біля центрального входу на територію Університету. Найближчий до пам'ятного кам'яного знаку саджанець сакури посадив з колегами-ветеранами перший ректор Університету Іван Брюховецький.

Відомо, що майже сторіччя тому сакуру сміливо використовували для озеленення вулиць престижного району в Ужгороді. Промайнули десятиріччя, а сакура й на сьогодні вважається символом свят і фестивалів весняного Ужгороду на Закарпатті. Зовсім недавно дворянну алею сакури довжиною майже 1 км посадили в парку японської культури Кіото (м. Київ). У цьому році поодинокі екземпляри сакури квітували в багатьох містах України. Цвіла вона і в VIP-садах м. Суми. Маю надію, що вже в найближчі роки сакура, яка рясно квітватиме з 20 квітня по 10 травня на честь ветеранів Університету, буде знана і любима не тільки сумчанами (особливо молоддю!), але й за межами м. Сум і Сумського краю.

Володимир Кохановський

Миколі Дмитровичу Коржу - 80!

Закінчення. Початок стор. 1

відмінний сім'янин, люблячий батько та дідусь. Його невичерпна енергія заряджає кожного з нас на благі справи, а високий професіоналізм і працездатність створюють гарний мікроклімат в колективі. Дякуємо Вам за благородну та самовіддану працю!!!

Зубко В.М., доцент кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини»:

У наш час хороший вчитель - це той, хто не тільки дає міцні знання, а і формує в своїх учнях прагнення навчатися і вдосконалюватися все життя.

Хочеться подякувати долі за те, що в нашій галузі існують такі люди, як КОРЖ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, який може послужити прикладом для молодого покоління. Його життя, наукова і практична діяльність заслуговують поваги, можуть і повинні служити прикладом для підрастаючого покоління.

Його енергія і позитивне ставлення до життя вселяють в оточуючих оптимізм і впевненість у майбутньому. З нагоди ювілею хотілося б побажати Миколі Дмитровичу святкового настрою, всього самого доброго і світлого. Міцного здоров'я, душевних і фізичних сил, творчих та професійних успіхів, благополуччя і довгих-довгих років життя! Дякуємо ВАМ!!!

Сіренко Ю.В., асистент кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини»:

Ми проводим на роботі суцес-твенну частку своєї життя і от того, с кем бок о бок приходится трудиться, весьма заметно зависят и душевный комфорт, и творческий настрой. Мне повезло с коллегой-наставником - рабочий день проходит так быстро, что, подчас, домой идешь, чуть ли не с сожалением. От всей души хочу поблагодарить моего УЧИТЕЛЯ, к.т.н., доцента кафедры «Тракторы и сельскохозяйственные машины», Коржа Николая Дмитриевича за его поддержку всех моих идей и инициатив и придания более ясного смысла моей работе; за то, что всегда находит нужные и верные слова для меня, за веру в мои способности, за все...Большой поклон и спасибо.

Батюк А.М., старший лаборант кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини»:

У нього м'який, доброзичливий голос, променисті уважні очі і відкрита щира посмішка. З такою людиною хочеться спілкуватися, поділитися радіщами і бідами. Він вміє розташувати до себе співрозмовника, викликати на відвертість...

Напевно, такими якостями і повинен володіти справжній ПЕДАГОГ. Не за дипломом, а за покликанням... Багато, хто знає КОРЖА МИКОЛУ ДМИТРОВИЧА, думають про нього саме так.

Соколік С.П., асистент кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини»:

Микола Дмитрович - сильна, різнобічна, обдарована особистість! Про нього я можу сказати тільки добрі слова. Він опікується проблемами кафедри й колективу: до всіх уважний, турботливий, добрий, хоча й вимогливий. Колеги та студенти дуже люблять його і поважають. Коли я прийшов працювати на кафедру, професійний рівень Миколи Дмитровича мене вразив і став зразковим в частині відношення до своєї роботи. Я сприймаю його як авторитетну компетентну людину, оскільки його поради є завжди вчасними і сприяють вирішенню питань. Бажаю йому здоров'я й довгих літ роботи, щоб він зміг зберегти відчут-

тя внутрішньої гармонії, позитиву, а здобуту мудрість з роками примножував.

Плавинська О.В., заступник декана з виховної роботи, старший викладач кафедри «ТС»:

Я знаю Миколу Дмитровича ще з часів проживання сімей викладачів у першому гуртожитку СНАУ, з 1985 року. Говорити про Коржа М.Д. можна багато, але краще за все про нього, про його творчу натуру, поетичне чуття прекрасного скажуть його вірші. Адже у віршах відбивається внутрішній світ людини, таємні мрії і сподівання, пісні душі.

Можна сказати, що Микола Дмитрович гордість не лише нашого факультету, неперевершений талант, у якому поєдналися інженерний розрахунок і поетична думка, але й усього СНАУ. І це не просто слова, тому підтверджен-

ня три твори, автором яких він є - це «Гімн СНАУ», «Марш механіків» та «Марш енергетиків», які збережуть ім'я нашого ювіляра на десятиліття. Перші два твори були написані майже одночасно, з нагоди 30-річчя утворення СНАУ у 2007 році. В університеті був об'явлений конкурс на кращий твір - гімн СНАУ, за який передбачалася винагорода, а Марш механіків Микола Дмитрович написав, щоб увіковічнити і розрекламувати наш інженерно-технологічний факультет, з чим він успішно справився. Нині на всіх університетських урочистостях звучать ці твори. А Марш Енергетиків був написаний з нагоди відкриття нової спеціальності на нашому факультеті - енергетика в АПК.

Студенти групи Мех 1001-2 :

Микола Дмитровичу, вітаємо Вас з ювілеєм!

Бажаємо, як завжди, йти вперед і вірити, що кожний новий день принесе вдачу та везіння, міцного здоров'я, бадьорості духу, творчих успіхів, сили, енергії та гарного настрою.

Ви завжди зустрічаєте нас на заняттях та в вільний від навчання час с посмішкою та гарним настроєм, розповідаєте цікаві і повчальні історії, з радістю відповідаєте на всі наші запитання та готові допомогти нам! Ми це дуже цінуємо та ніколи не забудемо!

Дякуємо Вам за те, що Ви для нас стали людиною-прикладом. Дякуємо за Ваші зусилля, котрі Ви вклали в нас, за «Марш механіків» та «Марш енергетиків», за всі поради та допомогу!

«Щоб написати навіть щось простеньке, необхідно багато знати, ще більше читати, розмірковувати, дивуватися багатству нашої мови, любити природу і життя». (Корж М.Д.)

МАМА

Чо-то часто стала сниться
Мама милая моя,
Взгляд улыбкою теплится,
Руки теребят края

Темно-синего платочка
(Я когда-то ей дарил),
Сверху белые листочки,
Был он ей и люб и мил.

Шепчет то, что, может раньше
Не успела мне сказать...

И уходит ... дальше, дальше -

Не вернуть и не догнать...

Мамочка, стой, куда ты?
Кто тебя там так уж ждет?
Здесь твой двор, твоя здесь хата,
Сад, цветущий огород.

Сколько раз его садила

И, лелея, берегла,
С каждой травкой говорила,

Заболела и ... слегла...

И не раз к твоей ладошке
Прижимался я щекой,
Так хотел, чтоб хоть немножко,
Стихла боль, пришел покой...

- Мамочка, ну как мы будем
Без тебя на свете жить?

- А живите так, чтоб людям

Было легче с вами быть.

Чтобы было вам не стыдно

Им порой в глаза взглянуть,

...Мне тогда и не обидно

Будет стать на Божий путь.

В мире, дружбе, вы живите,

Я так этого хочу,

Приходите в храм, зажгите

Поминальную свечу.

Буду там я с вами рядом,

(Не смотрите вы окрест),

Я - где огонек лампы,

Где святой сияет крест.

Я в мелодиях тех песен,

Что летят из-под небес,

Я и там, где звонковесел

Колокольный благовест.

Далеко, в другом я свете,

Все другое здесь, но я

С вами я, мои вы дети,

Вы - кровиночка моя...

Сон мой рвется понемножку,

Уж недолго до зари.

Мама всходит на дорожку

И ... теряется вдаль.

Все...ушла за край дрожащий

небосвода, не вернуть...

Ты мне, мама, снись почаще

И благослови мой путь.

історія

Пам'ять, яка об'єднує українців

У рамках проведення в Україні заходів до 80-х роковин Голодомору 1932-1933 років у науковій бібліотеці Сумського НАУ відбулася Година пам'яті «Голодомор 1932-1933 років - злочин тоталітарного режиму». Захід було проведено спільно з кафедрою державно-правових дисциплін та українознавства юридичного факультету Сумського НАУ.

Про трагічні сторінки Голодомору 1932-1933 років доповів викладач університету Микола Михайліченко, кандидат історичних наук, член Національної спілки краєзнавців України.

Починаючи свою доповідь про Голодомор, історик окреслив мету обґрунтувати питання «чому більшовицька влада вдавалася до терору голодом? Яким чином здійснювалося вбивство голодом?». На запитання «чому?» відповів, з'ясувавши сутність радянського тоталітарного режиму.

Яким чином здійснювалося вбивство голодом? При впровадженні «колективізації» в СРСР (1930 р.) було введено Закон про хлібозаготівлі, плани яких постійно зростали... Запроваджені внутрішні паспорти не давали змоги селянам від'їжджати в міста. Вивіз з України всіх видів продуктів спричинив голод, який тривав до визрівання врожаю 1933 року.

До спричиненого діями більшовиків активного селянського руху опору (близько 1716 масових виступів, з яких 15 - «широкі збройні повстання проти радянської влади») було вжито каральні заходи. Після постанови ВЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперативів та про зміцнення суспільної власності» (1932 р.) (так званий «Закон про п'ять колосків») розкрадання

каралось розстрілом.

У 1933 році було запроваджено блокаду Української СРР, де силами внутрішніх військ і міліції заборонялося виїжджати за межі країни, а також заборонено ввіз харчів в Україну. Тож, уже на початок 1933 року більшість селян залишилася без їжі. Позбавлені будь-яких харчів, помирали від голоду...

Аналізуючи трагічні сторінки історії, М.А. Михайліченко доповнив свою розповідь повідомленням про поховання жертв Голодомору в яру біля Лучанського кладовища міста Суми.

Про Голодомор очима мешканців села Стецьківка Сумського району доповіла Любов Радько, студентка першого курсу факультету економіки та менеджменту, підготувавши матеріал під керівництвом к. і. н., доц. Людмили Рожжової.

Микола Михайліченко відзначив, що в розповіді студентки про життя сімей та окремого села в період голоду відбулася трагедія цілого народу.

Про роки Голодомору, почуті з уст своїх рідних, розповіли викладачі нашого університету Микола Приходько, завідувач кафедри технології й переробки продукції тваринництва та Анатолій Денисенко, старший викладач кафедри спеціальної зоотехнії.

Із кожним роком правда про Голодомор 1932-1933 років в Україні дедалі більше поширюється серед української та світової спільнот, зміцнюючи людську пам'ять, яка об'єднує покоління українців в Україні та українську діаспору за кордоном.

Раїса Почтарьова, завідувач сектору

просвітницької роботи наукової

бібліотеки Сумського НАУ

святю

Зустрічаємо Синю Конячку

Вже менше місяця

залишається до най-

улюбленішого нашо-

го свята - Нового

року. З одного боку -

нібито й багато: ще

не відчувається ново-

річний настрій, всі

думки - про роботу й

повсякденні клопо-

ти... Та з іншого - це ж

менше місяця вже! А

стільки потрібно

встигнути: подбати

про новорічний стіл -

скласти меню, заку-

пити продукти, орга-

нізувати вечірку з

родиною чи друзями,

намагаючись влаштувати все

так, щоб було весело й цікаво кожному. А ще ж пода-

рунки всім придбати, а новорічне вбрання, а перукар-

ні-манікюри - як подумаєш, голова обертом йде...

Тож мобілізуємось і розпочинаємо підготовку! І встиг-

немо все, і настрої новорічний мимоволі з'являться.

Починаємо задовбювати Синю Дерев'яну Конячку

вже зараз, і вона обов'язково віддячить протягом

наступного року. А наша редакційна команда бажає

вам, нашим дорогим читачам газети «Вісник СНАУ»,

щоб дні, що залишилися до свята, стали для вас при-

ємними та результативними.

І щоб у кожного новорічна ніч була веселою та щас-

ливою. І щоб радість в очах близьких і рідних. А під ялин-

кою - подарунки, і саме ті, про які мріялося! А на столі

- найсмачніше! А все, що загадали, здійснилося! І так

щоб - цілий рік!

З любов'ю та повагою

редакція газети «Вісник СНАУ»

актуальне інтерв'ю

Наука і освіта – це дві галузі, які прекрасно співпрацюють

Високий рейтинг Сумського національного аграрного університету серед українських вишів значною мірою забезпечили його прекрасні кадри, науковці, викладачі – люди, які своєю працею, інтелектом, завзятістю та любов'ю до науки й студентства не раз доводили, що ми всі разом робимо величезну справу на своїй землі. Один з науковців СНАУ – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства

Володимир Максимович Кохановський нещодавно поповнив скарбничку навчальних посібників, видавши II том для студентів садово-паркового господарства «Декоративна дендрологія». Ми вирішили поспілкуватися з ним про це та інші університетські справи.

Володимире Максимовичу, кажуть, що в Україні криза, і в науці теж. Скажіть будь-ласка, як ви можете охарактеризувати стан науки у нас в СНАУ?

Рівень науки – це одна з ознак цивілізованої, розвиненої країни. Навіть якщо країна економічно багата, але не має науки, то ця країна – просто сировинний придаток. Те, що за останні роки занепали деякі наукові школи, є результатом відсутності фінансової підтримки і важливості розуміння цієї роботи з боку суспільства. Тобто кожен університет вирішує ці проблеми по-своєму. Я представляю кафедру садово-паркового та лісового господарства, яка створена у нас тільки 5 років тому. І запевняю вас, що наукова робота йде повним ходом – захистив докторську дисертацію Андрій Васильович Мельник. Науково-дослідна робота проводиться в галузі типології лісової рослинності і популяційної біології рослин: виконано ряд досліджень по типології лісової рослинності на півдні Таджикистану, у заплавах річок Краснодарського краю, у гірських лісах Центрального Кавказу, досліджуються рідкісні ценопопуляції Жигулівського заповідника Росії. Постійно розширюється флора дендрарію. На сьогодні в тих чи інших ландшафтних композиціях на території Університетського містечка зростає біля 100 видів і декоративних форм декоративних дерев, кущів і ліан, а також понад 100 видів і

сортів однорічних, дворічних і багаторічних квіткових культур.

В чому користь роботи вашої кафедри, які пріоритети, над якою проблемою працюєте?

В чому користь кафедри? Цікаве питання. На мою думку, перша користь – це підготовка високого рівня. Це не є самоціль, але на це варто зважати. Взагалі, коли відкривається нова спеціальність, то виникає потреба в посібниках, підручниках, методичних розробках, практикумах. Ми теж стикнулись з такою

проблемою. Я вивчав досвід вишів, де вже була спеціальність «Садово-паркове та лісове господарство» – у Києві, Львові, Донецьку. Але посібників високого рівня там теж бракувало. Тому весь свій науковий досвід я втілю в свій двотомний навчальний посібник «Ландшафтна дендрологія». І без зайвої скромності скажу, що його високо оцінили мої колеги з інших вишів України, назвавши найкращим. Він прекрасно кольорово ілюстрований, пов'язаний з програмою вищої школи. А проблема, над якою працює кафедра, – «Оптимізація ландшафтного дизайну в населених місцях». Взагалі 5 років – то, як ви розумієте, дуже невеличкий час становлення кафедри. Ми тільки причепурились та приєднались до великої науки. Постійно поповнюється арборетум десятками нових рослин. Арборетум – то велика кропітка робота: і пошукова, і наукова, і практична. Я й дотепер підбираю рослини, де можу: купую, вимінюю, виписую, привожу з відпусток та відряджень. Нещодавно в одній із теплиць установили туманну установку для вирощування нових саджанців. Кафедра активно займається експериментальним декоративним розсадником. І на його базі твориться велика наука. Одним словом, є що показати, є на чому навчати та навчатись. Звісно, тон у ландшафтному дизайні задають університети-аксакали типу Львівського лісотехнічного університету чи Київського НАУ, але, я вас запевняю, що СНАУ може з ними конкурувати.

А за який кошт друкувався Ваш навчальний посібник?

За рахунок коштів СНАУ, і я дякую Володимирі Івановичу Ладичі, який завжди розуміє важливість таких витрат і необхідність підтримувати своїх науковців.

Окрім наукової роботи, Ви ще й викладаєте. Наука та освіта допомагають чи заважають одна одній?

Звісно, допомагають. Бо у виші неможливо займатися тільки наукою. Це взаємопов'язані та взаємодоповнюючі процеси. Університет славен тим, що в ньому зібрані кращі кадри, які займають передові позиції в науці. Вони, як правило, мають потребу передати свій досвід та знання студентам. Кращі викладачі – кращі студенти, а згодом, і спеціалісти-професіонали.

Як Ви вважаєте, як можна покращити навчальний процес в університеті?

Потрібно збалансувати теоретичну та практичну частини. Знову таки, тільки через практичне залучення студентів, а не просто сидіння за партами. Найбільш ефективно навчання – це давати завдання прочитати матеріал дома, а в класі вже обговорювати. Студенти вчаться вчитися, шукати, думати. Викладач починає зі студентами динамічну розмову, під кінець вони обговорюють тему. А викладач як модератор, в стороні. Тобто ви повинні активізувати бажання знаходити відповіді. Майстерність викладача має колосальне значення: він має знати цей матеріал досконало. Ну і, звичайно, найкращі викладачі – це дослідники. А дослідження – це здобування нових знань, не тих, що вже надруковані десь. Саме лабораторні та практичні новинки в поєднанні з теоретичною підготовкою дають нормальне сучасне фахівця.

В чому полягає майстерність викладача щодо натхнення студентів?

У кожного є величезний творчий потенціал

ще з народження. Єдине, що залишається – розвивати його. Звертати увагу на талант своїх студентів, їхні схильності, потенціал. Відшукувати, що їх більш за все цікавить. Робити все можливе для того, щоб допомогти Вашим вихованцям збільшити та урізноманітнити їх уяву, підживлювати їх творчі здібності.

А які проблеми сучасного викладача-науковця?

Болонський процес – це індивідуальна робота зі студентами. Якщо в середньому навантаження на викладача – 800 годин на рік, то це займає половину робочого часу. Тобі ще треба готувати лекції, займатись наукою, ще щось. А на живе спілкування зі студентами залишається дуже мало часу. Передача знань йде з рук у руки. Ми повинні стати разом зі студентом і разом працювати, він повинен перебрати досвід. Але на кожного викладача по десятку студентів, курсових, бакалаврських, магістерських чи дипломних. Це проблема.

Як Ви вважаєте, що потрібно для гарного майбутнього науковця?

Гарний науковець, зазвичай, – нормальна амбітна людина, яка хоче реалізувати свій потенціал. Для доброго майбутнього потрібен добрий старт, добрий фундамент. Що важливо на етапі становлення людини як науковця в ранньому віці? Ранній вік – це після закінчення університету чи останній курс університету, останні рік-два бакалаврату, магістратури, спеціаліст – воно принципово не відрізняється ніде. Тут дещо інші речі потрібні, тут потрібна наукова школа. Якщо ти хочеш працювати на міжнародному рівні, треба вчитися там, де такі роботи робляться. Чим вище хочеш заскочити, тим сильніших керівників ти повинен мати. Їх відрізняє зазвичай висока вимогливість і здатність працювати та збирати тих людей, хто відповідає цим критеріям. Ну й, звісно, потрібно мати неабияке бажання та хист, заради грошей або кар'єри я б не радив йти в науку. Сучасний глобальний світ є конкурентним, але він може бути побудований на співпраці. Наука і освіта – це дві галузі, які прекрасно демонструють саме співпрацю. Якщо нам вдасться виховувати і освічувати конкурентоспроможних молодих спеціалістів, це буде гарантія успіху країни і скромний вклад викладачів СНАУ у спільне майбутнє.

Розмовляла Лариса Самсоненко

земляцтво

Недригайлівці СНАУ згуртовуються

Наприкінці листопада зал вченої ради університету зібрав студентів та викладачів університету – уродженців Недригайлівського району. Підставою зібрання стало створення студентського Недригайлівського земляцтва СНАУ. На цьому зібранні також були присутні представники Недригайлівського земляцтва в Сумах. Це голова організації Бойченко І.Т., голова молодіжного об'єднання, заступник директора коледжу СНАУ Чортенко А.М., директор будівельного коледжу Гриценко В.П., депутат Сумської обласної ради Лаврик В.І. а також викладачі університету Маслак О.М., Яременко В.П., Коробка О.С., Олійник І.О. Гостями на цьому зібранні були студенти з Недригайлівщини, що навчаються у коледжі СНАУ та Сумському будівельному коледжі. Загалом на зустріч прибуло близько 100 земляків.

Практично кожен з членів, так би мовити, дорослого земляцтва взяв участь у обговоренні питання порядку денного – про створення молодіжної організації студентів-недригайлівців. Після вступного слова Олександра Маслака основну доповідь зробив голова земляцтва Іван Бойченко. Звертаючись до студентської молоді, беззмінний голова земляцтва коротко зупинився на історії створення та розширення в Сумах громадської організації вихідців з Недригайлівського району, охарактеризував головні напрямки роботи.

До складу нашого земляцтва входять авторитетні і шановані люди, професіонали своєї справи: три депутати обласної

ради, два доктори та шість кандидатів наук, сім земляків відзначені почесним званням Заслужений – економіст, працівник промисловості, лікар, журналіст, працівник сфери послуг. Є керівники обласних підприємств, установ, навчальних закладів, успішні підприємці, ветерани праці. Гордість організації – народна артистка України, два професійних художників, поети, письменники, активісти громадського життя. Всіх нас об'єднала любов до рідного Посульського краю, – говорив Іван Бойченко. – Такий здружений команді зем-

ляків під силу розв'язувати навіть найскладніші проблеми. Основного доповідача конкретними діловими пропозиціями доповнили члени земляцтва Андрій Чортенко (голова

Недригайлівського молодіжного земляцтва в Сумах), Яків Ярошенко, Валерій Гриценко, Віра Лаврик, Олександр Коробка та інші.

Слухаючи земляків, студенти робили однозначний висновок – молодіжному земляцтву бути! Адже для молоді є непоганий орієнтир в особі представників старшого покоління.

На зібранні одногласно прийнято рішення про створення студентського Недригайлівського земляцтва Сумського національного аграрного університету. За пропозицією присутніх головою обрано студента четвертого курсу інженерно-технологічного факультету Ігоря Остапчука, який закінчив Недригайлівську школу та училище, успішно навчається, вже двічі побував на практиці у США, виконав норматив кандидата в майстри спорту. Його заступник – Ольга Федорченко, студентка третього курсу факультету агротехнологій та природокористування.

На зібранні студенти познайомилися зі стратегічною ініціативою «Рідне село» та визначилися із завданнями щодо співпраці з сільськими радами району.

Для налагодження відповідної роботи в своїх населених пунктах, співпраці з місцевими громадами з числа студентів були визначені керівники-відповідальні: по селищах Недригайлів – Вікторія Куц, Терни – Віта Бабак, по селах Вільшана – Яна Малютіна, Козельне – Наталія Ворожко, Корювці – Анатолій Криштопа, Томашівка – Вікторія Дремлюга, Хоружівка – Леся Сарай, Маршала – Сергій Лисенко, Іваниця – Марія Канивець, Червона Слобода – Євгенія Семесенко.

Ігор Остапчук,
голова студентського
Недригайлівського земляцтва СНАУ

дні села

Ви ще не знаєте про СНАУ? Тоді ми йдемо до вас!

На виконання заходів реалізації Стратегії розвитку Сумської області на період до 2015 року «Нова Сумщина 2015» Сумський національний аграрний університет проводить акцію «Дні села». В усіх районах нашої області проводяться зустрічі з головами райдержадміністрацій, головами районних рад, начальниками управлінь райдержадміністрацій, керівниками сільськогосподарських підприємств, сільськими головами, а також керівниками та вчителями загальноосвітніх шкіл, учнями випускних класів.

Фахівці нашого університету надають актуальну змістовну інформацію про підготовку фахівців для аграрного сектору та сільських територій району, реалізацію стратегічної ініціативи «Рідне село» в районі, а також проводять презентацію СНАУ.

Важливим моментом таких зустрічей стає проведення I етапу Форуму сільської молоді: учні випускних класів виконують тестові завдання, за результатами яких будуть відібрані переможці, які пройдуть у II тур Форуму.

Ну, а окрасою зустрічей, безумовно, є яскраві та видовищні концерти: кращі колективи відділу виховної та культурної роботи Сумського національного аграрного університету демонструють присутнім, що в СНАУ кипить не тільки наукове й навчальне, а й культурно-мистецьке життя.

Так, днями представники університету відвідали Липоводолинський та Білопільський райони. На черзі ціла низка виїздів до інших районів області. Сподіваємося, що такі зустрічі будуть цікавими та принесуть велику практичну користь всім – від керівників держустанов до школярів.

Олена Мовчан

Здорове харчування чи нервова орторексія?

Орторексія - це майже анорексія. З тією лише різницею, що на першому місці тут виступають якість і корисність продуктів, а не їх калорійність. Якщо заглянути у словник, то там побачимо таке: «Орторексія – це розлад прийому їжі, що характеризується хворобливим прагненням до правильного харчування, що призводить до значних обмежень у виборі продуктів харчування».

Поважаючи себе орторексичка швидше станцює оголеною на центральній площі міста, ніж торкнеться губами продукту, який містить Е-951. Вона знає про технології виробництва плавленого сиру чи майонезу більше, ніж його виробники. Її можна безпомилково вичислити в будь-якому супермаркеті: за звичкою годинами вдумливо вивчати етикетки продуктів - і в підсумку вийти звідти з однією пошарпаною цибулинкою в кишеню.

Як стають орторексичками

Орторексички - у більшості випадків добре освічені жінки й дівчата з нормально функціонуючим мозком. Просто вони багато читають та дуже цінують своє життя, а ще прагнуть мати струнку фігуру, тому не можуть спокійно перегортати у стрічках новин повідомлення про те, що «смажена їжа викликає рак» або «вчені встановили, які продукти нас вбивають». А такі новини зараз з'являються зі швидкістю одна в секунду.

Крім того, ЗМІ повні заголовками про те, що виробники їжі не дотримуються необхідних норм приготування, додають ГМО, екологія порушена і довіряти не можна нікому: ні супермаркетам, ні ринкам. Частка правди, в цьому, безумовно, присутня, однак у всьому потрібно шукати золоту середину.

І ось одного разу дівчина, яка колись із задоволенням снідала омлетом, а вдень ласувала чашечкою кави з тістечком, вирушає на ринок у пошуках пророщеної пшениці. Потім вона раптом замислюється: а не чи прискорить ось ця капуста в її борщі загальне старіння організму? І хіба може корисна їжа бути ще й смачною?..

Турбота про своє здоров'я - це, звісно, добре. Але надмірне захоплення "правильністю" може привести до психічних розладів. Деякий час орторексичці вдається підтриму-

вати образ здорової спортивної людини. Та потім в душі з'являється панічний страх перед хворобами і збільшенням маси тіла. В організмі виникає дефіцит так необхідних людині вітамінів і мінералів. Порушується робота серця, виникають проблеми з суглобами. Тривала відмова від нормальної їжі може призвести до переходу орторексії в анорексію.

Увага! Тест на орторексію

Отже, тобі час замислитися, якщо...

Ти кожен день споживаєш топ-5 одних і тих же продуктів, які не любиш, але вважаєш корисними.

Тобі дуже подобається говорити про здорове харчування: із захватом, довго, в найдрібніших деталях, будь з ким.

Ти годинами зависаєш в Інтернеті, вникаючи в тонкощі приготування здорової їжі без масла, солі та цукру.

У тебе в голові дбайливо зберігається список заборонених продуктів. Туди потрапляє все солоне, солодке, жирне, борошняне, кофейновмісне... І взагалі все, що ти хоч трохи любиш (та що це я кажу - любила колись раніше).

Навіть ризик втрати свідомості від голоду не змусить тебе з'їсти шматочок смаженої картоплі чи випити ковток кави.

Ти боїшся їсти в ресторанах, бо не знаєш

напевно, з чого і в яких умовах були приготувані замовлені тобою страви.

Навіть якщо ти поки ще в цьому не зізнаєшся, ти засуджуєш людей, що вживають шкідливу їжу. Іноді, проходячи повз фастфуд, ти з огидливою цікавістю розглядаєш його відвідувачів: як вони можуть з такими радісними обличчями поглати всю цю погань? Як вони дійшли до такого морального падіння? Невже вони не розуміють, що творять?

Останнім часом твоє життя помітно втратило яскраві фарби. Ти не пам'ятаєш, коли востаннє була в кіно - там же попкорн, який жах! Який смачний «Наполеон» в тому кафе, де ви так любили збиратися з подружками... Не розумієш, чому твій коханий болісно кривиться, поглядаючи на тарілку з відвареним шпінатом, чому вперто не хоче називати це вечерею і чому, коли він повертається додому, від нього підозріло тхне котлетами з ідалі.

Деякі факти про орторексію

Один з найвідоміших орторексиків - Адольф Гітлер...

Термін «орторексія» був введений у 1997 році американським лікарем Стівеном Бретменом, який в 70-х роках переживав бурхливе захоплення здоровим харчуванням. Після року вживання виключно чистих сирих рослинних продуктів Стівен з подивом виявив, що близький до суїциду.

Багато орторексиків вважають для себе неприйнятними не лише «шкідливу» їжу, а й будь-які ліки. Чим, природно, сильно лякають своїх близьких.

Психологи стверджують, що за допомогою надмірної турботи про харчування люди намагаються ухилятися від реальних проблем. Наприклад, замість того, щоб нарешті знайти нормальну роботу чи народити двійко симпатичних дітях, витрачають всю енергію на пошуки екологічно чистих огірків наприкінці лютого.

До речі, не подумайте, що хтось закликає вас до систематичного неправильного харчування. Це не наш шлях! Ми з вами люди виважені, досвідчені й мудрі, тож завжди знайдемо золоту середину - щоб і харчуватися правильно, і маленькі задоволення собі дозволяти. Ну, а поки ви тут читаете, я вже біжу на кухню - щось давненько не готувала свої улюблені кекси :)

Олена Мовчан

особистість

Альона Товкус: Менеджер - професія переможців!

17 листопада у приміщенні ПК «Хімік» відбувся фінальний етап обласного конкурсу «Кращий студент Сумщини». Участь у ньому взяли студенти всіх вишів нашої області. Конкурс проходив у декількох номінаціях. Від Сумського національного аграрного університету участь у ньому взяли Тетяна Шупило (студент-науковець), Дмитро Калініченко (студент-програміст), Софія Іллінська (студент - громадський діяч), Олексій Крутько (студент-медик), Вікторія Дремлюга (студент-дизайнер) - вона стала кращою в цій номінації, Вікторія Олех (студент-спортсмен) та Марина Набока (студент-аналітик). А в головній номінації «Кращий студент року» змагалися п'ятеро дівчат - студенток сумських вишів, серед яких була й студентка 5 курсу факультету економіки та менеджменту Альона Товкус, з якою ми вирішили поспілкуватися.

Альона, прийми наші вітання з перемогою! Як прийшла ідея взяти участь у конкурсі?

Відбір проходив на конкурсній основі у декілька етапів: спочатку університетський конкурс, а далі вже обласний. Я вже довго є членом студентського самоврядування і тісно та плідно співпрацюю з адміністрацією СНАУ. Зароз студентське самоврядування - це дружба, потужна, близька, працююча родина! І приємно вражає те, що ми, члени студентського самоврядування, вже кращі студенти нашого університету. А що стосується участі у конкурсі «Кращий студент Ріку», то це була спільна та об'єктивна думка.

У яких турах конкурсу потрібно було взяти участь, щоб розкрити свій потенціал? Що було найскладніше? Який тур ти б додала?

Конкурс проходив у три етапи: перший - відеоролик «Я найкращий у своєму виші» тривав до 2 хвилин; другий - соціальний проект у вигляді презентації, який раніше не був реалізований і третій - творчий конкурс-домашнє завдання. На мою думку, найбільше талант конкурсантів розкриває творчий номер. Найскладніше було підготувати відео - довго не могли зійтись на єдиній думці, ідеї. Це вимагає певного часу, знань і навичок. А, вже, викласти за одну хвилину розповідь про себе - завдання не з простих. Хочеться розповісти про все: і про захоплення, і про свою діяльність, і про своїх близьких, і про друзів і багато іншого. А ось творче завдання мені далось легко, так як я з дитинства займалася

танцями. Також, думаю, що для кожного конкурсанта важливо вміти спілкуватися з людьми. Можна влаштувати вікторини, бліц-опитування тощо, щоб продемонструвати вміння учасників володіти собою в різних ситуаціях, проявити свої професійні здібності. Або додати якусь ділову гру, де потрібно проявити себе у нестандартній ситуації за родом своєї діяльності.

Що особливо запам'яталося у конкурсі? Що сподобалося, що ні?

Запам'яталась більше всього підготовка до цього конкурсу. Можна сказати, що ночували в стінах університету, готувались, жартували. Готувались довго, а все так швидко пройшло - на

одному диханні! А як знімали відеоролик, то взагалі про це можна писати комікси. Взагалі конкурс сподобався, чудова підготовка та організація! Одне, що не сподобалося: до останнього думала, що ми будемо презентувати свої проекти. Дійсно хотілось виступити, донести до кожного і розповісти взагалі про суть свого проекту.

Хто з твоїх суперників, на твою думку, теж був гідний перемоги і чому?

Всі конкурсанти абсолютно гідні бути першими. Всі вони - добре підготовлені, розумні, гарні й привабливі. Але конкурс є конкурс! У когось вийшло краще: або задумка оригінальніше,

або номер цікавіше. Тому і присуджують різні номінації. Мене вразила своєю підготовкою дівчина з Глухівського університету: проявила професіоналізм та творчий підхід до свого домашнього завдання, що нашим міським студентам стане до нагоди. Ніхто не міг передбачити, як будуть розвиватись події конкурсу і хто взагалі переможе. Інтрига трималась до самого кінця.

Хто за тебе «болів», хто підтримував?

Підтримували близькі, рідні. Мої батьки, друзі, викладачі, і, звичайно, - це дружина сімейки студентського самоврядування СНАУ! Дуже хвилювались мої батьки: вони завжди зі мною на будь-яких заходах, конкурсах - пильно слідкують за моїм життям та повністю підтримують. Вони разом зі мною готувались до конкурсу, не спали, а точніше, я їм не давала спокою => Спасибі величезне їм всім за підтримку!

Як вплинула ця перемога на твоє життя?

Як? Як і до перемоги - продовжую своє звичайне життя: ранок, пари, тренування. Готуючись до конкурсу «Кращий студент року», ми паралельно готували команду від СНАУ на StudDance (аналог Майдансу). Але у нас було обмаль часу: доводилося навіть працювати у своє свято - день студента, А після конкурсу поїхала на репетицію.

Що означає для тебе перемога в конкурсі?

Ви знаєте, довгий час не могла повірити в те, що я перемогла! Трудові будні ні на хвилину не відпускали від роботи, навчання та творчого процесу. Якось звичайного дня, вже після конкурсу, збиралась до університету, і мимоволі ловила себе на думці: «Невже я перемогла, невже це я, стала кращим студентом Сумщини? Невже це все зі мною було?» А далі потроху розуміла, що це дійсно так. І це так круто, усвідомлювати, що ти кращий з кращих.

Розмовляла Лариса Самсоненко

бібліотека

«Малюють» без пензлів і фарб

У науковій бібліотеці Сумського НАУ художницями-флористами із клубу «Природа і фантазія» було проведено майстер-клас. Елементи виготовлення деталей, послідовність виконання роботи продемонстрували Лідія Дяченко, Олександра Федієнко, Тамара Кравченко та їхній керівник Лариса Шаклеїна, яка свій 46-річний досвід роботи з природним матеріалом виклала в книзі «Школа флористики» (2012 р.), а її навчальна програма затверджена Міністерством освіти України в 1998 році.

Оксана Сурган, викладач із дисципліни «Основи аранжування», організувала на це

заняття студентів із факультету агротехнологій та природокористування. Також брали участь у майстер-класі викладачі та бібліотекарі. Усі працювали з величезним зацікавленням, випробовуючи різний природний матеріал: соломку, кору береста, листя дерев, шкірочки бананів, польові квіти, лушпиння цибулі й часнику тощо.

Так, за три години з'явилися перші картини, які, як вирішили студенти, займають своє місце в Лабораторії кафедри садово-паркового та лісового господарства з декоративного садівництва та дендрології. Олександра Федієнко та Лариса

Шаклеїна, підводячи підсумок, відзначили, що серед основних факторів, які впливають

на унікальність картини, особливе місце належить людині, що її створює, її вмінні бачити прекрасне в усьому, красі стосунків з іншими людьми, у неординарному визначенні стану природи.

Тож, найкращі людські якості в поєднанні зі знаннями та уміннями виконання роботи віддзеркалюються в картинах, несучи любов і благодатну енергію глядачам.

Раїса Почтарьова, зав. сектору просвітницької роботи наукової бібліотеки Сумського НАУ

виставка

У тандемі з природою

У науковій бібліотеці Сумського НАУ відбулося відкриття виставки флористики членів клубу «Природа і фантазія», створеного при БАТ Сумському заводі «Насосенергомаш». Картини із природного матеріалу представили Лариса Шаклеїна, Олександра Федієнко, Лідія Передрій, Валентина Червенко, Тамара Кравченко, Лідія Дьяченко – майстрині із об'єднання флористів, яке ось уже більше двадцяти років очолює Л.М. Шаклеїна.

Без пензлів і фарб створюють майстрині унікальні картини, викладаючи, як мозаїку, незабутні сюжети із деталей квітів, соломки, тополиного пуху, шкірочок бананів, риб'ячої луски; листя дерев, кукурудзи, капусти тощо. Творять у різних жанрах: пейзаж, натюрморт, портрет, графіка.

Під час зустрічі презентували книгу «Школа флористики» (2012 р.), автор якої – Лариса Шаклеїна опублікувала в ній свої надбання, напрацювання, маючи сорокашестирічний досвід роботи з флористикою. У книзі «Школа флористики» авторка подала техніку виконання робіт цього виду декоративно-прикладного мистецтва (від початку збирання природного матеріалу і до завершення виготовлення картин), вмістила ілюстрації створених робіт.

Олександра Федієнко, колишня викладачка педагогіки СумДПУ ім. А. С. Макаренка, повідомила, що за всі ці роки клуб виховав флористів, які навчають працювати з природним матеріалом дітей у школах, при дитсадочках, інших організаціях.

Завідувач клубу «Природа і фантазія» Людмила Нестеренко розказала про зацікавлення працівників, зокрема, про різні об'єднання, серед яких драматичне і естрадне, створені при цій організації. Запрошуючи до клубу студентів, сказала, що над флористикою працюють люди, на перший погляд, далекі від мистецтва – інженери, лаборанти, будівельники, журналісти, та картини в них виходять прекрасні.

Людмила Чугай, у минулому диктор Сумського державного телебачення, розповіла, що займається флористикою уже двадцять п'ять років. Звертаючись до студентів, сказала: «Коли працюєш над флористикою, то перероджуєшся. Це благословення. Картини зроблені з тополиного пуху, який летить, забиваючи подих, а тут він поданий у цікавому ракурсі. Прекрасні роботи. Коли демонстрували сумські флористи свої карти-

ни в Слобожанському музеї Харкова, то планували виставку на два тижні, а проводили місяць. Казали, що від неї йде добра енергетика. Дехто сім'ями приходили по декілька разів...»

Свої вірші читала учениця Л. М. Шаклеїної Людмила Клименко, поетеса, викладачка флористики при школі села Са.

Досвід роботи художниць-флористів переймали студенти агрономічного факультету, де при кафедрі садово-паркового та лісового господарства викладають предмет «Флористику». Під час цієї зустрічі було домовлено, що студентам буде проведено майстер-класи.

У книзі відгуків клубу залишили чимало слів вдячності та врожень глядачі з аграрного університету, гостей з міста Суми, Тростянця, Білопілья, Охтирки, Києва, Бахчисарая. Говорять, що не часто можна побачити таку красу.

Гарним дарунком для гостей стали пісні, які підготувала Аліна Біловол, художній керівник студентського академічного хору «Юність» Сумського НАУ зі своїми вихованцями. Під її акомпанемент Олена Дмитриченко та Олена Глушкова виконали пісні: «Квітка» та «Журовка».

І знову хочеться відзначити ці вишукані, довершені картини майстринь, від яких йде багато любові, де кожен штрих, кожна деталь створена з добротою, зі світлими думками, передана щирістю і теплом жіночих рук та серцець.

Неперевершеної краси, надзвичайно захоплюючі сюжети картин приваблюють людей, позитивно настраюють на відчуття гармонії в серцевині природи та людини.

Раїса Почтарьова, зав. сектору просвітницької роботи наукової бібліотеки Сумського НАУ

подія

«Ви любите молоко?» – «Я його обожаю!»

Такий пароль та відгук з легкої руки ректора Сумського НАУ Володимира Ладика лунали 26 жовтня на всій території Сумського національного аграрного університету, де проходила обласна виставка-ярмарок молочної продукції «День молока». Організаторами свята виступили Сумська обласна державна адміністрація, Департамент агропромислового розвитку Сумської ОДА, Асоціація сільськогосподарських товаровиробників та переробників Сумської області, Сумський НАУ, молокопереробні підприємства.

«Подібне свято на території області проводиться вперше. Основна мета заходу – збереження давньої традиції споживання молока і молочних продуктів та сприяння популяризації здорового способу життя», – зазначив на відкритті заходу директор депар-

молочну продукцію «за правилами», майстер-клас по визначенню якості молока, презентації обладнання для виробництва молока фірмами «Вестфалія» та «DeLaval».

Для підняття настрою відвідувачам була запропонована цікава розважальна програма: конкурс краси і таланту «Королева свята молока», різноманітні естафети, спортивні змагання «Молочні брати», конкурс на швидкість поїдання вареників з сиром, концерт і яскраве святкове шоу, конкурс пісні. Для наймолодших учасників свята пройшов конкурс малюнку «Таємниці молочної планети». А для майбутніх випускників та абітурієнтів проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерій Жмайлов та декани факультетів провели презентацію університету, можливостей, переваг й перспектив, що надає навчання та отримання професії у СНАУ.

Отже, на святі молока, цього прекрасного сонячного дня, у неперевершеній атмосфері, люди отримали масу задоволення – рідко можна побачити таку велику кількість щасли-

таменту агропромислового розвитку ОДА Володимир Івченко. За його словами, проєкт «День молока» реалізовується в рамках оголошеного в Сумській області Року переробки.

А Сергій Слизький, заступник голови Сумської ОДА, підкреслив, що молоко є важливою умовою для здоров'я дітей, яке, у свою чергу, є одним із найголовніших показників благополуччя суспільства.

Ректор СНАУ Володимир Ладика у привітальному слові сказав: «СНАУ не випадково став господарем цього прекрасного свята, адже ми вже багато років готуємо висококласних спеціалістів – технологів, інженерів, ветеринарів, економістів – для всієї галузі та усіх ланок виробництва та переробки молока».

Молоко – незамінний та цінний харчовий продукт. Коли народжується дитина, перший її ковток – повітря, з другим вона куштує молоко. Проте люди останнім часом почали менше споживати молока. Організатори свята вирішили виправити ситуацію, адже молоко – давня традиційний продукт для української родини. Молоко та молочні продукти – обов'язкова складова здорового харчування та здорового способу життя. Воно містить майже всі життєво важливі елементи та вітаміни, необхідні для розвитку та нормальної роботи організму. Не існує жодної національної кухні світу, яка не використовує молоко та молочні продукти.

У святі брали участь філія Сумського моло-

вих людей в одному місці. Нам дуже приємно, що на свято приходили цілими родинами. Ми вдячні усім, хто допомагав СНАУ з організації свята та підтримував цю ідею. Дуже хочеться, щоб саме такі свята стали традиційними для України.

Довідка: Всесвітній день молока святкують більш, ніж у півсотні країн вже 12 років. Аби підтримати глибокі традиції споживання молока та сприяти популяризації здорового способу життя, ФАО (Продовольча та сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй) у 2001 році запровадила святкування Всесвітнього дня молока. Дата цього свята була приурочена до Міжнародного дня захисту дітей, який щороку відзначається 1 червня. За десять наступних років до святкування Дня молока приєдналося 40 країн із різних регіонів світу. У багатьох із них свято набуло унікальних та яскравих рис. Наприклад, в Аргентині об'єднання фермерів організує велику кампанію із пропаганди споживання молока під девізом «Країна, де молоко і мед течуть рікою». У Німеччині кожного року проходить національне свято під лозунгом «Швидше, сильніше, розумніше. Все це – завдяки молоку!» А у Норвегії Національна рада молочних продуктів проводить інтернет-конкурс на кращу історію про молоко.

Лариса Самсоненко

міжнародне співробітництво

Декілька слів з дорожніх вражень

Перебуваючи в Республіці Польща нинішньої осені і займаючись науково-педагогічними справами, я мав можливість також поспілкуватися з колегами з польського Інституту дослідження освіти. Завдяки цьому ознайомився зі станом освіти взагалі й вищої зокрема в Польщі. Виявляється, що у них частка осіб віком 25-64 роки, які мають вищу освіту, суттєво зросла з 1995 до 2010 року – з 9,7% до 21,1% (найбільше зростання відзначають серед жінок – близько 25%). У цьому сенсі досягнення Польщі на тлі країн, які мають високі показники загальної вищої освіти (Канада – 48%, Японія й Нова Зеландія – 41%, США – 40%), не вражають. У Німеччині цей показник становить 24%.

Дещо про структуру вищих освітніх закладів у Польщі. Усього таких станом на початок 2011 року – 456 (1928000 студентів). Серед них державних – 131 (1268000 студентів). Серед державних – 18 університетів, у яких навчається 526 тис. студентів (у середньому 29,2 тис.), а також 24 вищі технічні школи з 322 тис. студентів.

Статистика свідчить, що 85% людей з вищою освітою там працевлаштовані, тоді як люди з нижчим рівнем освіти мають менше шансів отримати роботу (60 – 70% у 2010 році). Досить цікавою виявляється картина витрат

на освіту. Наприклад, видатки на одного учня 10-12 класів становлять 3498 \$ на рік, а в Євросоюзі в середньому – 8486 \$. Тут ще необхідно взяти до уваги, що середня кількість польських учнів у класі за останні 10 років зменшилася з 21,2 до 18,3. Усього налічується 660 тис. вчителів, а на кожного вчителя у середньому припадає 9,4 учня (Литва – 8,2; Австрія – 11; Німеччина – 16,8). Заробітна плата вчителів становить від 2000 до 4000 злотих (5-10 тисяч гривень).

Випускники, які прагнуть вступити до вищих, за базові дисципліни частіше обирають географію та біологію, рідше – хімію, фізику чи історію. Що стосується вивчення у школах різних рівнів української мови, то найбільшу цікавість вона викликала в 2005-2006 навчальному році (92 школи, 60 гімназій). Нині число шкіл зменшилося, а в деяких вищах закривають україномовні відділення. Найбільше турбує польських колег стан справ із математикою. Вивчення її як обов'язкової дисципліни припинено в 1983 році. Але в 2010 році прийнято рішення повернутись до обов'язкового вивчення математики.

Зазначу, що демографічна проблема і фінансово-економічна криза також значною мірою вплинули на освітній процес наших найближчих сусідів, а особливо на розвиток вищої освіти.

Завідувач кафедри філософії та соціології, професор В.М. Вандишев

художня самодіяльність

Зустрічайте: це – ми!

18 листопада 2013 року в театрі ім. Щепкіна відбувалося феєричне дійство – гала-концерт фестивалю студентської творчості Сумського національного аграрного університету «Зустрічайте: це – ми!»

Вітаючи глядачів, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерій Жмайлов нагадав, що цей фестиваль є традиційним для нашого навчального закладу і проводиться щорічно, починаючи з 1986 року.

Всі присутні могли переконалися, що саме студентство – найактивніша та найкреативніша частина суспільства: номери вражали різноманітністю та високим рівнем виконання. Взагалі весь концерт пройшов яскраво й динамічно. Цьому сприяли, безумовно, не тільки студентська енергія та завзятість, а ще й професіоналізм – як співробітників відділу виховної та культурної роботи на чолі з Юрієм Сергеевим, так і ведучих Ріма Фондікова та Наталії Ружинської.

На гала-концерті були також оголошені переможці фестивалю.

Тож призіві місця розподілилися таким чином:

III місце – факультет ветеринарної медицини;

II місце – факультет агротехнологій та природокористування;

I місце – факультет економіки й менеджменту;

Гран-прі фестивалю – біолого-технологічний факультет.

Вітаємо переможців, а також всіх студентів, хто, не шкодуючи власного часу та зусиль, брав участь у фестивалі. Саме для вас студентські роки запам'ятаються як найпрекрасніша пора!

Олена Мовчан

конкурс

СНАУ на конкурсі STUDDANCE

20 листопада 2013 року в легкоатлетичному манежі Української академії банківської справи в рамках широкомасштабної акції «Шалений день студента», організованої управлінням молоді та спорту Сумської ОДА, відбулося грандіозне дійство – STUDDANCE!

Змагалися команди Сумського національного аграрного університету, Української академії банківської справи, Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка та Сумського державного університету.

Програми учасників оцінювалися за декількома критеріями: зовнішній вигляд команди (костюм та його елементи), складність елементів постановки, синхронність танцювальних рухів, дотримання регламенту (до 10 хвилин). За рішенням журі перехідний кубок переможців дістався господарям манежу – Українській академії банківської справи.

Вболівальникам на трибунах також не давали заскучати, поки журі раділося: для них були проведені видовищні конкурси на артистизм. Честь нашого університету відстоювали Альонка Товкус в парі з Віталіком Глушаченком (в результаті виявилися кращими в танцях і отримали приз), а також Саша Кондратенко.

Що можна сказати про виступ нашої команди? Одним словом – мо-ло-д-ці!!! Це було справді видовищно, креативно, талановито й майстерно, за що й отримали диплом у номінації «Найбільш енергійна команда».

Адміністрація університету, відділ виховної та культурної роботи і прес-центр СНАУ висловлюють щирі подяку студентам-учасникам заходу, головним натхненникам команди – Альоні Товкус та Даші Кривулі, а також всім, хто прийшов повболівати та підтримати наших.

До речі, на майбутнє хотілося б бачити більшу активність студентів. Не можеш танцювати – то приходь і вболівай за своїх! Якщо ти зірвав голос, вболівуючи на попередніх заходах, то принось барабан і мовчки в нього лупи. Зрештою, намалюй плакат разом з друзями, принось прапор чи логотип свого факультету, роби хоч щось! Адже тим, хто на сцені чи паркеті захищає честь університету, так необхідна наша підтримка і допомога.

Олена Мовчан

